

Súd: Okresný súd Kežmarok
Spisová značka: 10Csp/60/2019
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6118396823
Dátum vydania rozhodnutia: 06. 10. 2021
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Tomáš Saraka
ECLI: ECLI:SK:OSKK:2021:6118396823.3

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Kežmarok sudcom Mgr. Tomášom Sarakom v spore žalobcu : BENCONT COLLECTION, a.s., so sídlom Vajnorská 100/A, 831 04 Bratislava, IČO: 47 967 692, proti žalovanej : L.M. E., Y.. XX.XX.XXXX, V. X, XXX XX R., o zaplatenie 581,28 eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

- I. Súd žalobu **z a m i e t a** .
- II. Náhradu trov konania stranám sporu **n e p r i z n á v a** .

o d ô v o d n e n i e :

Žalobca podal na Okresnom súde Banská Bystrica dňa 04.12.2018 návrh na vydanie platobného rozkazu v upomínacom konaní začatom podľa zákona č.307/2016 Z.z. o upomínacom konaní a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „žaloba“) v ktorom žiadal, aby súd žalovanej uložil povinnosť zaplatiť mu sumu 693,28 eur, úrok vo výške 29,5 % ročne zo sumy 693,28 eur od 06.09.2016 do zaplatenia, úrok z omeškania vo výške 9 % ročne zo sumy 693,28 eur od 06.09.2016 do zaplatenia a nahradiť mu trovy konania.

2. Žalobu odôvodňoval tým, že dňa 13.10.2009 uzavrel pôvodný veriteľ- Poštová banka, a.s. so žalovanou zmluvu o úvere číslo XXXXXXXXXXX súčasťou ktorej sú Všeobecné obchodné podmienky a Obchodné podmienky pre úver na základe ktorej poskytol žalovanej úver vo výške 700,-eur. V žalobe tvrdil, že žalovaná sa zaviazala vrátiť poskytnuté prostriedky v splátkach, pričom svoj záväzok splatila len čiastočne tak ako je to uvedené v listine „Aktuálny stav úveru“, preto pôvodný veriteľ využil právo v zmysle Obchodných podmienok pre úver požadovať predčasné splatenie úveru, čím sa celý úver vrátane príslušenstva stal predčasne splatným, no žalovaná ani po zaslanej výzve dlžnú pohľadávku nezaplatila. V žalobe uviedol, že pohľadávka voči žalovanej so všetkými právami s ňou spojenými bola postúpená nasledovnými zmluvami : Zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 18.12.2012 uzavretou medzi spoločnosťou Poštová banka, a.s.. ako postupcom a spoločnosťou BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupníkom a zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 15.01.2013 uzavretou medzi spoločnosťou BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED ako postupcom a spoločnosťou PRO CIVITAS s.r.o. ako postupníkom s tým, že aktuálnym veriteľom pohľadávky je žalobca. V žalobe žalobca poukázal na to, že pohľadávka voči žalovanej bola uplatňovaná na rozhodcovskom súde, ktorý žalobe v celom rozsahu vyhovel rozhodcovským rozsudkom zo dňa 08.06.2012 právoplatným dňa 16.11.2012 a vykonateľným dňa 20.11.2012 s tým, že následne súdom bola právoplatne zamietnutá žiadosť o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Podľa tvrdenia žalobcu vzhľadom na nález Ústavného súdu sp.zn. PL.ÚS 11/2016 zo 07.02.2018 nie je na danú vec možné aplikovať § 5b zákona č.250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. Uviedol, že žalovaná svoj dlh nevyrovnala, preto žiada, aby ju k tomu zaviazal súd.

3. Ako dôkazy na preukázanie svojich tvrdení žalobca v žalobe označil Zmluvu číslo XXXXXXXXXXXX, Obchodné podmienky pre úver a Všeobecné obchodné podmienky platné a účinné v čase uzatvorenia zmluvy, listinu „Aktuálny stav úveru“, Výzvu na úhradu dlžnej sumy s doručenkou, Zmluvy o postúpení pohľadávok, rozhodcovský rozsudok sp.zn. Q. a výzvu na úhradu v zmysle § 3 ods.6 zákona o upomínacom konaní s podacím hárkom.

4. Po výzve upomínacieho súdu uskutočnenej podľa § 8 ods.1 zákona o upomínacom konaní žalobca písomným podaním zo dňa 14.01.2019 oznámil, že súhlasí s vydaním platobného rozkazu v časti, ktorej sa rozpor s právnymi predpismi netýka, t.j. trvá už len na zaplatení istiny vo výške 581,28 eur, úroku z omeškania 9 % ročne zo sumy 581,28 eur od 06.09.2016 do zaplatenia. V zmysle § 8 ods.1 veta druhá zákona o upomínacom konaní tak platí, že vo zvyšnej časti vzal žalobca návrh späť a konanie sa v tejto časti zastavilo. Okresný súd Banská Bystrica vydal dňa 16.01.2019 vo veci platobný rozkaz, ktorý sa žalovanej nepodarilo doručiť do vlastných rúk a nakoľko žalobca po výzve súdu navrhol v súlade s § 10 zákona o upomínacom konaní pokračovanie v konaní na súde príslušnom podľa Civilného sporového poriadku, platobný rozkaz sa zrušil a Okresný súd Banská Bystrica dňa 05.03.2019 postúpil vec podľa § 10 ods.3 uvedeného zákona na prejednanie tunajšiemu súdu, kde konanie je vedené pod spisovou značkou 10Csp/60/2019.

5. Žalovaná sa k žalobe, ktorá jej spolu s prílohami a výzvou vyjadriť sa k nej bola riadne do vlastných rúk doručená písomne nevyjadrila.

6. Nakoľko hodnota tohto spotrebiteľského sporu bez príslušenstva neprevyšuje 1.000,-eur, skutkové tvrdenia strán neboli sporné (keďže žalovaná sa k veci vôbec nevyjadrila), pričom prejednávaný spor, v ktorom išlo iba o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci bolo možné rozhodnúť len na základe predložených listinných dôkazov, súd v súlade s ust. § 297 písm. b) CSP spor prejednal a rozhodol bez nariadenia pojednávania. Rozsudok bol verejne vyhlásený dňa 06.10.2021, miesto a čas jeho verejného vyhlásenia boli v súlade s ust. § 219 ods.3 CSP oznámené na úradnej tabuli súdu vyvesením dňa 29.09.2021 a súčasne na webovej stránke súdu na webovom sídle Ministerstva spravodlivosti SR. Strany sa na verejné vyhlásenie rozsudku nedostavili.

7. Súd sa oboznámil s obsahom žaloby a vykonal dokazovanie oboznámením sa s obsahom všetkých listinných dôkazov predložených žalobcom, keďže vykonanie žiadneho z nich nebolo žalovanou namietané ani súdom vyhodnotené ako nedôvodné či neúčelné. Nakoľko žalobca v žalobe poukazoval na rozhodcovský rozsudok a tvrdil, že na jeho podklade prebiehalo exekučné konanie, súd sa oboznámil aj s obsahom exekučného spisu Okresného súdu R. sp.zn.XXEr/XXX/XXXX, keďže to bolo potrebné pre posúdenie procesných podmienok (§ 185 ods.3 CSP), najmä z pohľadu či tu nie je prekážka veci rozhodnutej a tiež z hľadiska na § 295 CSP. Po vykonanom dokazovaní súd zistil tento skutkový stav:

8. Žalobca ako dôkaz na svoje tvrdenie o uzavretí zmluvy o úvere predložil súdu tlačivo označené ako „Zmluva o úvere dostupná pôžička“ (čl. 38 spisu). V ňom sú v článku 1. ako zmluvné strany označení Poštová banka a.s., so sídlom Prievozská ul.2/B, 821 09 Bratislava, IČO:31 340 890 a ako klient- dlžník je tam označená žalovaná. Pod týmto označením zmluvných strán je článok 2. zmluvy označený ako Žiadosť o poskytnutie úveru a potom článok 3 označený ako „Zmluva o úvere a záverečné ustanovenia“ a v ňom je uvedené, že výška úveru je 700,-eur, úroková sadzba je 29,5 % ročne, dátum prvej platby je do 13.11.2009, dátum každej ďalšej platby je k 13.dňu v mesiaci, výška mesačnej splátky je 24,82 eur, počet mesačných splátok úveru je 70. Ako dátum konečnej splatnosti je tam uvedený dátum 13.08.2015. Ďalej je tam uvedené, že RPMN je 36,79 % p.a., priemerná hodnota RPMN na trhu že je 23,19 % p.a. a celková výška nákladov že je 711,51 eur. Pri mieste určenom na podpis zmluvy sú uvedené podpisy s dodatkom, že žalovaná zmluvu podpísala dňa 08.10.2009 a banka dňa 13.10.2009.

9. Podľa článku 3 bod /3/ zmluvy právne vzťahy neupravené zmluvou sa riadia Všeobecnými obchodnými podmienkami, Obchodnými podmienkami pre úver dostupná pôžička, Sadzovníkom poplatkov, Oboznámením spotrebiteľa s niektorými zmluvnými podmienkami dostupnej pôžičky, Oznámením o úrokových sadzbách a informáciami o poistení. Klient svojim podpisom potvrdzuje, že bol s nimi oboznámený a súhlasí s nimi.

10. Podľa článku 9 bod 9.1 žalobcom predložených Všeobecných obchodných podmienok (rub čl.31 spisu) uzatvorením bankového obchodu s bankou klient výslovne súhlasí s tým, že banka je oprávnená

postúpiť svoje pohľadávky v súlade so zákonom o bankách, a to bez ohľadu na to, či sú budúce alebo súčasné, podmienené alebo nepodmienené, bez ohľadu na právny vzťah, z ktorého vyplývajú, ako aj bez ohľadu na to, či banka vzniesla v súvislosti s takouto pohľadávkou akúkoľvek požiadavku voči klientovi na tretiu osobu, alebo previesť akékoľvek svoje záväzky na tretiu osobu.

11. Z listiny „Aktuálny stav úveru ku dňu 30.11.2012“ predloženej žalobcom súd zistil, že žalovaná dňa 16.10.2009 vyčerpala sumu 700,-eur (670,13 eur + 29,87 eur). Ďalej je tam miesto pre zaznamenávanie dátumov a výšky úhrad splátok úveru žalovanou, pričom z výpisu vyplýva, že žalovaná uhradila v splátkach odo dňa 12.11.2009 do dňa 26.08.2010 sumu spolu 136,62 eur z čoho suma 6,72 eur bola veriteľom započítaná na úhradu istiny a zvyšok na úhradu úrokov a poplatkov.

12. Listom označeným ako „Výzva na splatenie úveru s príslušenstvom“ zo dňa 30.04.2010 (rub čl. 38 spisu) Poštová banka, a.s. žalovanej oznamovala, že z dôvodu podstatného porušenia zmluvy o úvere číslo 4182009609 zo dňa 13.10.2009 a obchodných podmienok stáva sa úver ku dňu 30.04.2010 predčasne splatným v celom rozsahu, pričom ju súčasne vyzvala na úhradu dlžnej sumy v celkovej výške 836,12 eur v lehote do 10 kalendárnych dní od doručenia tejto výzvy. Dôkaz o doručovaní uvedenej písomnosti žalovanej žalobca súdu nepredložil. V žalobe tvrdil, že predkladá danú výzvu s doručenkou, tá však podľa obsahu spisu súčasťou doručených príloh k žalobe nebola.

13. Z obsahu exekučného spisu Okresného súdu R. C..P..XXEr/XXX/XXXX súd zistil, že na základe návrhu oprávneného PRO CIVITAS, s.r.o. zo dňa 15.03.2015 na vykonanie exekúcie proti povinnej L. E. (tu žalovaná), začalo sa exekučné konanie o vymoženie sumy 693,28 eur s príslušenstvom na základe exekučného titulu- rozhodcovského rozsudku vydaného Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri rozhodcovská, arbitrážna a mediačná, a.s. so sídlom v Bratislave sp.zn.Q.-F. zo dňa 08.06.2012. O žiadosti súdneho exekútora JUDr. Michala Brožinu o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie súd uznesením zo dňa 19.09.2016, č.k.XXEr XXX/XXXX-XX rozhodol tak, že túto zamietol z dôvodu neplatnosti rozhodcovskej doložky na ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc, nakoľko tá v zmysle § 53 ods.1, 4 a 5 Občianskeho zákonníka je ako neprijateľná zmluvná podmienka v spotrebiteľskej zmluve absolútne neplatná a preto rozhodcovský rozsudok pre nedostatok právomoci rozhodcovského súdu je materiálne nevykonateľný. Na základe odvolania oprávneného Krajský súd v Prešove uznesením zo dňa 09.01.2018 č.k.3CoE/52/2017-53 napadnuté uznesenie potvrdil, pričom ako dôvod uviedol, že sa stotožňuje so záverom prvoinštančného súdu o neprijateľnosti rozhodcovskej doložky. Podľa odvolacieho súdu rozhodcovská doložka nebola platne uzavretá a teda nebola spôsobilá založiť právomoc rozhodcovského súdu, ten preto nebol oprávnený konať a rozhodovať vo veci. Okresný súd R. uznesením zo dňa 22.05.2019 exekučné konanie zastavil. Uznesenie o zastavení exekučného konania nadobudlo právoplatnosť dňa 06.06.2019.

14. Vzhľadom na existujúci rozhodcovský rozsudok, ktorým bolo rozhodnuté o nároku proti žalovanej majúcom základ v zmluve o úvere Č..XXXXXXXXXX uzavretej medzi žalovanou a Poštovou bankou, a.s., súd musel vzhľadom na § 161 CSP predovšetkým skúmať, či sú vôbec splnené procesné podmienky za ktorých môže konať a rozhodnúť o žalobe žalobcu proti žalovanej a dospel k záveru, že tie splnené sú.

15. V danom prípade totiž rozhodcovská doložka na ktorej rozhodcovský súd založil svoju právomoc bola v exekučnom konaní tunajšieho súdu sp.zn.XXEr/XXX/XXXX vyhodnotená ako absolútne neplatná, čo sa premietlo do právoplatného rozhodnutia o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie a následne v zastavení exekučného konania, preto tu nebola vôbec daná právomoc rozhodcovského súdu na konanie, rozhodcovský rozsudok týmto súdom vydaný je nulitný akt, paakt, ktorý nespôsobuje žiadne právne následky a teda ani nezakladá prekážku veci rozhodnutej.

16. Vzhľadom na uvedené súd mal za to, že prekážka veci rozhodnutej ani iný nedostatok procesných podmienok daný nie je a preto o žalobe žalobcu konal, preskúmal jej vecnú opodstatnenosť a dôvodnosť a meritórne o nej rozhodol, a to tak, že ju zamietol v celom rozsahu, nakoľko žalobca podľa názoru súdu nepreukázal aktívnu vecnú legitímáciu na súdne uplatnenie tvrdenej pohľadávky, a to z nasledujúcich dôvodov.

17. Žalobca v spore tvrdil, že pohľadávku z úverovej zmluvy voči žalovanej nadobudol postúpením, pričom na dôkaz predložil zmluvu o postúpení pohľadávok č.1/2012 zo dňa 18.12.2012 uzavretú

medzi postupcom Poštová banka a.s., so sídlom Dvořákovo nábřeží 4, 811 02 Bratislava, IČO: 31 340 890 a postupníkom BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED, so sídlom Larnaca, Cyprus a tiež zmluvu o postúpení pohľadávok č.1/2013 zo dňa 15.01.2013 uzavretú medzi postupcom BOSSNUT INVESTMENTS LIMITED a postupníkom - PRO CIVITAS s.r.o., so sídlom Astrová 2/A, 821 01 Bratislava, IČO:45 869 464 ktorej právnym nástupcom na základe zlúčenia je od 09.08.2017 žalobca.

18. Vzhľadom na skutočnosť, že veriteľom s ktorým žalovaná uzavrela úverovú zmluvu na základe ktorej mala vzniknúť žalovaná pohľadávka nebol žalobca ale banka- Poštová banka, a.s. a vzhľadom na tvrdenie žalobcu, že pohľadávka voči žalovanej bola mu postúpená zmluvami o postúpení pohľadávok, základnou otázkou pre rozhodnutie, ktorú bolo nevyhnutné vyriešiť skôr než by súd pristúpil k samotnému posúdeniu vecnej dôvodnosti nároku bolo vyriešiť si otázku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko zákon o bankách nad rámec všeobecnej úpravy v Občianskom zákonníku upravuje osobitné zákonné podmienky postupiteľnosti pohľadávky banky, ktorých splnenie tu žalobca nesúci dôkazné bremeno bol povinný preukázať, čo sa nestalo. Zodpovedanie uvedenej otázky (či je preukázaná aktívna vecná legitímácia) súdom je nevyhnutné vždy, a to ex offa, teda aj bez námietky a bez ohľadu na postoj žalovaného, teda bez ohľadu na to, či sám žalovaný nárok voči nemu uplatnený sporí alebo nie (k tomu podporne pozri napr. rozsudky Krajského súdu v Prešove sp.zn.21Co/83/2017 alebo 18Co/101/2017 z ktorých cit.“ Súd prvej inštancie správne preskúmaval vecnú legitímáciu, či už aktívnu (existencia tvrdeného práva na strane žalobcu), alebo pasívnu (existencia tvrdenej povinnosti na strane žalovaného), ktorá je imanentnou súčasťou civilného procesu (porov. rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 29. 6. 2010, sp. zn. 2Cdo 205/2009). V opačnom prípade by išlo o zjavný exces v postupe konajúceho súdu, ktorý pri opomenutí vyriešiť kardinálnu otázku, akou je otázka existencie vecnej legitímácie, k zodpovedaniu ktorej je konajúci súd ex offa viazaný, by bolo protirečenie obsahu základného práva na súdnu ochranu garantovaného čl. 46 ods. 1 ústavy, ako aj obsahu práva na spravodlivé súdne konanie garantovaného čl. 6 ods. 1 dohovoru.- (nález Ústavného súdu SR zo 16. decembra 2014, sp. zn. III. ÚS 266/2014.“

19. Vzhľadom na výslovnú, jasnú, jednoduchú a zrozumiteľnú zákonnú úpravu zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky banky v § 92 ods.8 zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách je povinnosťou každého žalobcu domáhajúceho sa žalobou nárokov postúpených mu bankou preukázať splnenie podmienok postupiteľnosti pohľadávky už pri podaní žaloby. Teda už pri podaní žaloby označiť a pripojiť dôkazy na preukázanie splnenia týchto zákonných podmienok. Táto skutočnosť je samozrejماً, jasná a všeobecne známa, nejde o žiadne prekvapivé právne posúdenie, postup, či prekvapivý názor súdu (podporne viď napr. aktuálne rozsudky Krajského súdu Prešove sp.zn.3CoCsp/11/2021 alebo 7CoCsp/38/2020 v ktorých bola okrem iného odmietnutá argumentácia tam vystupujúceho žalobcu, že k zamietnutiu žaloby nemohlo dôjsť postupom podľa § 297 CSP, teda bez nariadenia pojednávania). Podľa rozsudku Krajského súdu v Prešove sp.zn.7CoCsp/38/2020 totiž otázka „či na základe tejto zmluvy o postúpení pohľadávok došlo k platnému postúpeniu pohľadávky uplatňovanej v konaní na žalobcu, už nie je otázka skutkových tvrdení strán, ale otázka právneho posúdenia veci. Ide pritom o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci,„

20. Nie je povinnosťou, ale ani právom súdu, ktorý z podstaty svojho postavenia a poslania musí byť nezávislý a nestranný vyzývať žalobcu (ktorý navyše v čase podania žaloby bol zastúpený advokátom) na predloženie takýchto dôkazov, keďže by tým zasiahol do procesnej rovnováhy a išlo by o neprípustné preferenčné zaobchádzanie, zvýhodňovanie jednej (v prípade spotrebiteľského sporu dokonca silnejšej) strany v spore. Súd by takou výzvou neodstraňoval vady žaloby brániace pokračovaniu v konaní, ale nedostatky brániace jej vyhoveniu, čo je vždy neprípustné, nakoľko by tým žalobcovi pomáhal k úspechu v spore, čo je v rozpore s princípom nestrannosti súdu a procesnej zodpovednosti žalobcu za svoj výsledok konania. Nepredloženie týchto dôkazov a nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcu totiž nie je procesným nedostatkom žaloby, ale neunesením dôkazného bremena potrebného pre úspech žalobcu v spore. V kontradiktórnom sporovom konaní kde neunesenie bremena tvrdenia a dôkazného bremena má pre žalobcu za následok stratu sporu či jeho časti nie je povinnosťou súdu žalobcu vyzývať k splneniu týchto povinností, keďže ich neunesenie nebráni pokračovaniu v konaní, lebo nejde o procesné vady žaloby, ale bráni vyhoveniu žalobe. V opačnom prípade by súd zásadu nestrannosti a rovnosti strán porušil, nakoľko by tým jednej strane pomáhal k úspechu v spore, keďže nejedná sa o odstraňovanie väd podania na ktoré dopadá § 129 CSP. Preto bolo na žalobcovi aby už spolu so žalobou predložil všetky zákonom predpokladané dôkazy na preukázanie svojej aktívnej vecnej legitímácie a splnenia zákonných podmienok postupiteľnosti pohľadávky banky, čo sa nestalo.

21. Predmetom zmluvy o úvere zo dňa 13.10.2009 uzavretej žalovanou s bankou, ktorej predmetom podnikania, vychádzajúc zo zápisu v obchodnom registri bolo okrem iného poskytovanie úverov bolo poskytnutie peňažných prostriedkov žalovanej ako dlžníkovi so záväzkom dlžníka tieto vrátiť a zaplatiť úroky, išlo teda o úver, konkrétne o spotrebiteľský úver (žalovaná v zmluve o úvere bola označená ako fyzická osoba - nepodnikateľ), a aj v listine „Aktuálny stav úveru ku dňu 30.11.2012“ je ako druh úveru uvedené „spotrebný. Veriteľom, s ktorým žalovaná vstúpila do záväzkového úverového vzťahu na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere zo dňa 13.10.2009 bola Poštová banka, a.s., teda banka. Zákonná úprava postúpenia pohľadávky bankou alebo pobočkou zahraničnej banky je obsiahnutá v zákone č.483/2001 Z.z. o bankách a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o bankách“) ako osobitná úprava (lex specialis) pred všeobecnou úpravou (lex generalis) o postupovaní pohľadávok v §§ 524 až 530 Občianskeho zákonníka. Zákonné predpoklady pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky upravuje (od 1.1.2009) § 92 ods.8 zákona o bankách (do 31.12.2008 to bol § 92 ods.7 tohto zákona). Podľa tohto zákonného ustanovenia ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len „postupník“), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

22. V zbierke stanovísk Najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov SR 8/2018 bol pod číslom R 60/2018 publikovaný judikát so záverom, cit. „Ustanovenie § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách neupravuje len ochranu bankového tajomstva, ale tiež práv klienta v súvislosti s postúpením pohľadávky. Postúpenie pohľadávky banky, ku ktorému došlo v rozpore s týmto ustanovením, je neplatný právny úkon.“ Vzhľadom na uvedené a tiež z dôvodov, ktoré súd rozvedie ďalej nemôžu byť podľa názoru súdu žiadne pochybnosti, že zákonom o bankách sú odchylné od všeobecných pravidiel o postúpení pohľadávky v Občianskom zákonníku sprísnené pravidlá pri postupovaní pohľadávok z bánk na iné subjekty. Pre platné postúpenie pohľadávky banky tak musia byť kumulatívne splnené všetky podmienky upravené v § 92 ods.8 zákona o bankách, pričom predovšetkým a najmä pohľadávka, alebo jej časť môže byť postúpená bankou len vtedy, ak je splatná a to až po predchádzajúcej písomnej výzve banky, a ak klient napriek nej nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní je v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku.

23. V tejto súvislosti treba poukázať okrem iného aj na skutočnosť, že zákon o bankách vo svojich ustanoveniach § 2 ods.1 a 2 v spojení s §3 ods.1 a 2 a § 5 písm. b) a k) umožňuje bankám, teda držiteľom bankového povolenia poskytovať úvery aj z peňažných prostriedkov získaných od iných osôb vo forme vkladov od verejnosti, čo je zákonom zakázané pre každý subjekt bez bankového povolenia, pričom nepochybne aj v záujme znemožnenia obchádzania tejto zákonnej regulácie zároveň zákon o bankách v § 92 ods.8 (pôvodne § 92 ods.7) striktné reguluje možnosť postupovania pohľadávok z bankových úverov tak, aby nedochádzalo k postupovaniu ešte nesplatených pohľadávok z bankových úverov (teda z tzv. živých bankových úverov), ale banky a pobočky zahraničných bánk môžu postupovať svoje pohľadávky zodpovedajúce peňažnému záväzku či časti peňažného záväzku bankového klienta s ktorým je bankový klient v omeškaní nepretržite dlhšia ako 90 kalendárnych dní aj napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky. Teda banky a pobočky zahraničných bánk môžu postupovať výlučne svoje splatné pohľadávky alebo splatné časti svojich pohľadávok.

24. Súd je toho názoru, že postúpenie bankovej pohľadávky, ktoré je v rozpore so zákonnými pravidlami podľa § 92 ods.8 zákona o bankách je právnym úkonom odporujúcim zákonu, a tým absolútne neplatným

právnym úkonom podľa § 39 Občianskeho zákonníka podľa ktorého neplatný je právny úkon, ktorý svojim obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

25. Nedodržaním zákonných podmienok postúpenia bankovej pohľadávky v spotrebiteľských veciach sa takéto postúpenie dostáva do rozporu s dikciou zákona s priamym dopadom na platnosť právneho úkonu. Prezumpcia znalosti predpisov zverejnených v zbierke zákonov pritom vylučuje dobromyseľnosť postupníka.

26. S poukazom na vyššie uvedené v danom prípade dôvodom, pre ktorý žalobe žalobcu nemohlo byť vyhovené je to, že žalobca vôbec nepreukázal zákonné podmienky postupiteľnosti bankovej pohľadávky v zmysle vyššie citovaného § 92 ods.8 zákona o bankách, konkrétne nepreukázal že išlo o pohľadávku splatnú, nakoľko nepreukázal dodržanie zákonných podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru v zmysle § 53 ods.8 Občianskeho zákonníka účinného k 30.04.2010 kedy malo k vyhláseniu predčasnej splatnosti dôjsť. Nepreukázal navyše ani ďalšiu podmienku, a to doručenie písomnej výzvy banky v zmysle predmetného zákonného ustanovenia.

27. Podľa zmluvy o úvere zo dňa 13.10.2009 úver poskytnutý bankou žalovanej mal byť splácaný v 70 mesačných splátkach z ktorých posledná hradená mala byť dňa 13.08.2015, čo bol deň konečnej splatnosti úveru.

28. Ak teda prvotné postúpenie pohľadávky banky zo zmluvy o úvere malo nastať na základe zmluvy o postúpení pohľadávok č.1/2012 zo dňa 18.12.2012, pričom konečná splatnosť úveru bola až dňa 13.08.2015, je zrejmé, že dané postúpenie pohľadávky voči žalovanej mohlo by byť platné, len keby skutočne úver bol platne predčasne zosplatený, čo ale žalobcom preukázané nebolo.

29. Súd oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 30.04.2010 považuje za neplatný právny úkon z dôvodu, že podľa názoru súdu toto vôbec nespĺňa náležitosti platného právneho úkonu v zmysle § 37 a § 53 ods.8 Občianskeho zákonníka. Žalobca navyše nepreukázal ani doručenie, či doručovanie písomného oznámenia o vyhlásení predčasnej splatnosti úveru žalovanej. Účinnosť adresovaných jednostranných hmotnoprávných úkonov predpokladá, že prejav vôle dôjde, resp. je doručený adresátovi, t. j. že sa dostane do sféry jeho dispozície. Princíp doručovania právnych úkonov ako podmienka ich účinnosti vyplýva nielen z § 45 Občianskeho zákonníka, ale je jednou z hlavných zásad súkromného práva. Je neprípustné, aby k vzniku, zmene alebo zániku práv a povinností účastníkov právnych vzťahov dochádzalo na základe prejavu vôle konajúceho subjektu bez toho, aby mal adresát minimálne objektívnu možnosť sa s týmto úkonom oboznámiť - ak má byť určitý právny úkon uskutočnený jednou osobou významný pre inú osobu, musí mať táto osoba aspoň príležitosť spoznať jeho obsah (musí dôjsť do jej dispozičnej sféry).

30. Zákonné podmienky pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru, v čase kedy malo k vyhláseniu predčasnej splatnosti dôjsť (30.04.2010) upravoval § 53 ods.8 Občianskeho zákonníka podľa ktorého ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20100301>>najskôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva.

31. Predčasné zosplatenie pohľadávky musí spĺňať zákonné znaky, náležitosti a podmienky bezvadnosti právneho úkonu. Musí spĺňať požiadavku jasnosti, určitosti a zrozumiteľnosti. Súd v tejto súvislosti podporne poukazuje napr. na Veľký komentár k Občianskemu zákonníku autorov Števec, M., Dulak, A., Bajánková, J., Fečík, M., Sedlačko, F., Tomašovič, M. a kol. Občiansky zákonník I. §1 - 450, 2. vydanie, Praha: C.H.Beck, 2019. 636 s. z ktorého cit. "Keďže predčasné zosplatenie pohľadávky dodávateľom je jednostranným adresovaným hmotnoprávnym úkonom, je nevyhnutné, aby tento obsahoval aj jednoznačné, jasné a určité a rovnako nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie jeho urobienia smerom k právnemu postaveniu spotrebiteľa a trvaniu spotrebiteľského záväzku. Akýkoľvek úkon, ktorým je dotknutý spotrebiteľský záväzok a ktorý sa týka práv a povinností spotrebiteľa, musí byť aj náležite odôvodnený. Požiadavka odôvodnenia je daná práve titulom, aby sa spotrebiteľ nielen adekvátne oboznámil s dôvodmi konania na strane dodávateľa, ale aby sa mohol vo vzťahu k jednostrannej zmene zmluvných pomerov aj adekvátne brániť. Požiadavka na odôvodnenie jednostranného konania dodávateľa, ktoré napĺňa znaky jednostrannej zmeny zmluvných podmienok,

plynie aj z ostatnej judikatúry Súdneho dvora EÚ, konkrétne z rozsudku vo veci C-92/11, RWE Vertrieb AG v. Verbraucherzentrale Nordrhein-Westfalen EV, a rovnako z rozsudku Súdneho dvora v spojených veciach C-359/11 a C-400/11, Alexandra Schulz v. Technische Werke Schussental GmbH und Co. KG a Josef Egbinghoff v. Stadtwerke Ahaus GmbH. Medzi uvedenými situáciami vidíme nevyhnutnú analógiu, ktorú medzičasom z hľadiska nevyhnutnosti odôvodnenia vyhlásenia predčasnej splatnosti potvrdzuje aj súdna prax.“

32. Krajský súd v Prešove v rozsudku zo dňa 28.06.2018 sp.zn.6Co/26/2017 vo vzťahu k náležitostiam zosplatnenia dlhu uviedol, že „taký právny úkon, akým je zosplatnenie celého dlhu by mal obsahovať dôležitý údaj a to identifikáciu tej nezaplatenej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu. Práve totiž od splatnosti tejto splátky sa začína počítat' premičacia doba podľa §103 OZ. Preto možno celkom opodstatnene konštatovať nad rámec potreby pre rozhodnutie v merite veci, že právny úkon, ktorým veriteľ zosplatnil celý dlh je na úkor určitosti nejasný, vyvoláva otázky a preto neplatný pre jeho neurčitost' (§37 ods.1 OZ)“.

33. Uvedený názor potvrdený bol aj v ďalších rozhodnutiach Krajského súdu v Prešove (viď napr. rozsudok zo dňa 29.10.2019 sp.zn.20Co/90/2019, bod 17 jeho odôvodnenia).

34. V danom prípade banka v oznámení o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru zo dňa 30.04.2010 (rub čl.38 spisu) žalovanej oznámila len to, že „pretože ste podstatným spôsobom porušili ustanovenia Zmluvy o úvere č. 4182009609 zo dňa 13.10.2009 a obchodných podmienok, ktoré tvoria neoddeliteľnú súčasť Zmluvy o úvere, stáva sa Váš úver k 30.04.2010 predčasne splatným v celom rozsahu.“

35. Oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru tu podľa názoru súdu neobsahovalo jednoznačné, jasné a určité a rovnako nezameniteľné skutkové a právne odôvodnenie jeho urobenia smerom k právnemu postaveniu spotrebiteľa a trvaniu spotrebiteľského záväzku. Jednak (v prípade, že dôvodom bolo omeškanie spotrebiteľa) vôbec neobsahovalo dôležitý údaj, a to identifikáciu tej nezaplatenej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, dokonca vôbec neuvádzalo ani to, aké konkrétne „porušenie“ malo viesť k tomuto úkonu, teda zo samotného oznámenia ani nevyplýva, že týmto dôvodom malo byť práve omeškanie spotrebiteľa. Oznámenie uvádza len absolútne všeobecné a neurčité konštatovanie, že boli podstatným spôsobom porušené ustanovenia zmluvy a obchodných podmienok. Priamo zmluva neobsahuje úpravu podmienok predčasného zosplatnenia úveru ani definíciu „porušenia jej ustanovení podstatným spôsobom“. Predčasné splatenie úveru, následky nesplácania a ukončenia ZoÚ sú obsiahnuté v ôsmich odsekoch v článku 5 Obchodných podmienok, kde v bode 2 je uvedené, že ak klient je v omeškaní s platením viac ako dvoch splátok v plnej, resp. čiastočnej výške, alebo poskytol banke nepravdivé údaje / napr. v predložených dokladoch, formulári ZoÚ/ alebo na majetok klienta bol vyhlásený konkurz, alebo exekúcia, alebo klient zomrel, je banka oprávnená požadovať predčasné splatenie celej istiny úveru vrátane príslušenstva, čím sa celý úver vrátane príslušenstva stane predčasne splatným. K predčasnému zosplatneniu teda mohlo dôjsť z viacerých rôznorodých dôvodov, pričom tu zosplatnenie vôbec neobsahuje jednoznačné, jasné a určité a rovnako nezameniteľné skutkové odôvodnenie jeho urobenia, vôbec neuvádza, čo konkrétne je jeho dôvodom, ak je to omeškanie, neobsahuje identifikáciu tej nezaplatenej splátky, pre ktorú sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, preto podľa názoru súdu je podľa § 37 ods.1 Občianskeho zákonníka v spojení s § 53 ods.8 tohto zákona absolútne neplatné. Akýkoľvek úkon, ktorým je dotknutý spotrebiteľský záväzok a ktorý sa týka práv a povinností spotrebiteľa, musí byť aj náležite odôvodnený. Požiadavka odôvodnenia je daná práve tým, aby sa spotrebiteľ nielen adekvátne oboznámil s dôvodmi konania na strane dodávateľa, ale aby sa mohol vo vzťahu k jednostrannej zmene zmluvných pomerov aj adekvátne brániť. Ak nie je uvedená napr. splátka, pre nezaplatenie ktorej sa veriteľ rozhodol využiť svoje právo na zosplatnenie celého dlhu, potom spotrebiteľ nevie posúdiť splnenie zákonných podmienok pre predčasné zosplatnenie úveru, nevie sa voči nemu adekvátne brániť, nevie kedy vzhľadom na § 103 veta druhá Občianskeho zákonníka začne plynúť premičacia doba celého zročného dlhu. Ak by stačilo urobiť vyhlásenie predčasnej/mimoriadnej splatnosti úveru oznámením tejto vety s poukazom na nejaké porušenie (ktoré si spotrebiteľ má len sám odvodiť štúdiom ďalších dokumentov) bez konkrétneho vymedzenia jeho dôvodu a v prípade omeškania bez konkrétneho uvedenia, ktorá splátka je tou splátkou, s ktorou spotrebiteľ podľa dodávateľa je viac ako 3 mesiace v omeškaní a pre ktorú sa právo zosplatnenia úveru využíva, potom by to bol sám spotrebiteľ a v prípade súdneho sporu až súd, ktorý by mal ex offo vykonať audit stavu skutkového a právneho vzťahu medzi účastníkmi konania a vyhľadávať dôvod oprávnenosti tohto úkonu, pričom by mohol dôjsť aj k dôvodom, na ktoré dodávateľ pri vykonaní tohto úkonu ani nepomyslel, čo je

neprípustné. Súd preto už z uvedených dôvodov oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti považuje za absolútne neplatný právny úkon.

36. Avšak i keby samotné toto oznámenie bolo obsahovo perfektné, určité a zrozumiteľné, i tak by súd nemal za preukázané zákonné podmienky pre tento úkon a jeho platnosť. Podľa ust. § 53 ods. 8 Občianskeho zákonníka účinného v tom čase, ak ide o plnenie zo spotrebiteľskej zmluvy, ktoré sa má vykonať v splátkach, môže dodávateľ uplatniť právo podľa § 565 <<https://www.slov-lex.sk/pravne-predpisy/SK/ZZ/1964/40/20120301>>najsôr po uplynutí troch mesiacov od omeškania so zaplatením splátky a keď súčasne upozornil spotrebiteľa v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie tohto práva. Súd musí skonštatovať, že žalobca nepreukázal dodržanie týchto podmienok, ktoré v zmysle predmetného ustanovenia zákona bolo treba splniť, aby bolo možné žiadať predčasné splatenie úveru. Žalobca predložil súdu len výzvu na splatenie celého úveru s príslušenstvom zo dňa 30.04.2010, no nepredložil súdu žiaden dôkaz, žeby veriteľ - banka predtým preukázateľne upozornil spotrebiteľa (žalovanú) v lehote nie kratšej ako 15 dní na uplatnenie práva na vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru. Žalobca teda nepredložil (ani neoznačil) žiaden dôkaz, ktorým by bolo preukázané, žeby veriteľ Poštová banka, a.s. skutočne upozornil žalovanú na možnosť predčasného zosplatenia úveru, kedy sa tak malo stať a že také upozornenie skutočne bolo žalovanej doručené (či aspoň doručované) do sféry jej dispozície.

37. V žalobe žalobca ani neuviedol, žeby žalovanú takto pred zosplatením úveru upozornil, neuviedol kedy a ako sa tak prípadne malo stať, pre úplnú absenciu skutkového tvrdenia preto nebolo možné vychádzať ani z jeho nepopretia žalovanou.

38. Dôsledkom nesplnenia povinností veriteľa uložených mu kogentnými ustanoveniami Občianskeho zákonníka na ochranu spotrebiteľa je neplatnosť právneho úkonu - vyhlásenia mimoriadnej splatnosti úveru, pretože v zmysle § 39 Občianskeho zákonníka tento úkon odporuje zákonu a keďže zákonnou podmienkou platného postúpenia pohľadávky banky je, aby išlo o pohľadávku, alebo jej časť, ktorá už je splatnou, treba uzavrieť, že splnenie zákonných podmienok postupiteľnosti bankovej pohľadávky tu preukázané nebolo (vid' aj rozsudok Krajského súdu v Prešove zo dňa 3.5.2018 sp.zn.3Co/19/2018, ktorý žalobcovi musí byť dobre známy, nakoľko aj v tam súdnej veci bol žalobcom).

39. V danom prípade teda žalobca nepreukázal ani splnenie zákonných podmienok pre vyhlásenie predčasnej splatnosti úveru bankou, nepreukázal ani platné predčasné zosplatenie úveru, ani riadne doručenie tohto právneho úkonu žalovanej a preto nebolo preukázané splnenie zákonných podmienok (už prvotnej) postupiteľnosti bankovej pohľadávky v zmysle § 92 ods.8 zákona o bankách. Okrem toho, že žalobca nepreukázal, žeby išlo o pohľadávku v čase postúpenia splatnú, nepreukázal zároveň ani ďalšiu samostatnú zákonnú podmienku postupiteľnosti, a to predchádzajúcu písomnú výzvu banky, nakoľko jediná výzva banky, ktorú súdu predložil je len už spomínaná výzva na splatenie úveru s príslušenstvom zo dňa 30.04.2010, ku ktorej nebol predložený dôkaz o jej doručovaní žalovanej a žiadnu inú písomnú výzvu banky súdu žalobca nepredložil ani netvrdil. Nepreukázanie prvotnej postupiteľnosti pohľadávky je samostatným dôvodom pre nevyhovenie žalobe, lebo má za následok že ani žalobca ako posledný tvrdený postupník nemohol platne nadobudnúť tu uplatňovanú pohľadávku v dôsledku čoho súdu neostávalo nič iné, než žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietnuť.

40. Vo vzťahu k článku 9 bod 9.1 Všeobecných obchodných podmienok predložených žalobcom, súd uvádza, že aj toto ustanovenie odkazuje v súvislosti s oprávnením banky postúpiť svoju pohľadávku na podmienky a úpravu v Zákone o bankách (vid' formulácia „v súlade so zákonom o bankách“). Navyše je neprípustné, aby v spotrebiteľskom vzťahu aj vzhľadom na vnútroštátnu normatívnu právnu úpravu ochrany spotrebiteľa (okrem iného pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách, § 53 ods.1 až 3 a 5 Občianskeho zákonníka) ako aj európsky systém ochrany spotrebiteľov boli záväzné zákonné pravidlá a zákonné podmienky pre platné postúpenie pohľadávky banky obchádzané len prostredníctvom bankami predformulovaných zmluvných ustanovení vrátane obchodných podmienok, ktoré by bankám umožňovali aby ich pohľadávky, ktoré majú voči bankovým klientom (dlžníkom) postupovali na iné subjekty (postupníkov) v rozpore so zákonnými pravidlami podľa ust. § 92 ods.8 zákona o bankách. Banka alebo pobočka zahraničnej banky si so svojim klientom síce v zmysle § 89 ods.1 zákona o bankách môžu zmluvne upraviť práva a povinnosti z obchodov odchyľne od zákona alebo osobitného predpisu, ale to len vtedy ak to zákon ani osobitný predpis výslovne nezakazuje alebo ak z povahy ich ustanovení nevyplýva, že sa od nich nemožno odchyliť. Odkazová poznámka v §

89 ods.1 zákona o bankách pritom v tejto súvislosti odkazuje okrem iného práve aj na ust. § 53 ods.1 a 4 Občianskeho zákonníka o zákaze neprijateľných zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách.

41. Sprísnenie zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky prostredníctvom podmienok v § 92 ods. 8 zákona o bankách a ich naplnenie musí byť považované za zákonný predpoklad platnosti postúpenia aj z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom už nad pohľadávkou nie je vždy zachovaná kontinuita dôležitého dohľadu centrálnej banky ktorá kontrola je osobitne dôležitá v priebehu trvania úverového vzťahu.

42. V súvislosti so svojim názorom, že zákonné podmienky v § 92 ods.8 zákona o bankách sú nevyhnutnými kumulatívnymi podmienkami pre platné postúpenie bankovej pohľadávky súd dáva do pozornosti rozsudok Najvyššieho súdu SR zo dňa 28.3.2018 sp.zn.7Cdo/26/2017. V zmysle uvedeného rozhodnutia totiž podmienky podľa § 92 ods.8 vety prvej zákona o bankách, za splnenia ktorých môže banka postúpiť svoju pohľadávku inému subjektu, sú z povahy veci podmienkami, bez splnenia ktorých k postúpeniu prísť nesmie (je zakázané). Nerešpektovanie takejto úpravy má potom za následok neplatnosť zmluvy o postúpení pohľadávky pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

43. Žalobca v žalobe nepreukázal (ani netvrdil), žeby postúpenie pohľadávky bolo žalovanej oznámené. Avšak i keby tomu tak bolo, nič to nemení na nedostatku aktívnej vecnej legitímácie žalobcu v danom prípade. Súdu je dobre známe rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 4Obo/210/2001, podľa ktorého relevantné oznámenie postupcu dlžníkovi o postúpení pohľadávky bez ďalšieho zakladá aktívnu legitímáciu postupníka na vymáhanie postúpenej pohľadávky. Avšak toto rozhodnutie je tu nepoužiteľné, lebo týkalo sa postúpenia pohľadávky pri zmluve o dielo v obchodnom záväzkovom vzťahu a nie postúpenia pohľadávky banky na nebankový subjekt v spotrebiteľskom vzťahu v nadväznosti na posudzovanie dodržania zákonných podmienok § 92 ods.8 zák. o bankách. Koniec koncov, rovnaký názor k uvedenej otázke aktuálne zaujal aj Najvyšší súd SR v už spomínanom rozhodnutí sp.zn.1Cdo/147/2017 v ktorom vo vzťahu k uvedenému judikátu uviedol, že jeho závery v súčasnosti nie je možné aplikovať v oblasti spotrebiteľského práva, ktoré spočíva na diametrálne odlišných (až protichodných) princípoch ako právo obchodné. Podľa Najvyššieho súdu uvedený judikát primárne rozoberá notifikačnú povinnosť (denunciáciu) s dôrazom na to, ako vplýva toto oznámenie (táto právna skutočnosť) na zmenu v obsahu záväzku vo vzťahu k dlžníkovej povinnosti plniť v obchodnoprávnom spore. Tu však treba mať na zreteli, že uvedený judikát nevyklučuje (a ani nemôže) možnosť súdneho prieskumu platnosti zmluvy o postúpení pohľadávky, najmä v prípade, keď samotná právna úprava postúpenia pohľadávky podľa OZ obsahuje ustanovenia o zákaze postúpenia (§ 525 OZ). Je preto logické, že ak bola postúpená pohľadávka v rozpore so zákonom, nemožno uvedené konvalidovať ani včasným a riadnym oznámením o postúpení pohľadávky dlžníkovi.

44. Ani prípadné neplnenie povinnosti dlžníka nič nemení na tom, že súd musel z úradnej povinnosti prihliadnuť na nedostatok aktívnej vecnej legitímácie žalobcu, nakoľko vymáhanie pohľadávky a uplatnenie práv v právnom štáte musí mať a má svoj právny rámec, zákonný postup a ani nesporná existencia dlhu dlžníka nemôže ospravedlniť jeho nedodržanie. V danom prípade sa navyše plnenia domáha profesionál znalý práva proti neprofesionálovi- spotrebiteľovi, preto nedodržanie zákonných podmienok postúpenia pohľadávky v zmysle osobitných ustanovení zákona o bankách tu ide na ťarchu veriteľa a nemôže ho zhojiť ani neplnenie povinnosti dlžníka splácať úver, keďže dlžník na neplatnosť postúpenia pohľadávky bankou žiadnu vinu nenesie a nijako túto neplatnosť nezavinil. Navyše nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie žalobcom nemá žiaden súvis a vplyv na to, či existuje (a trvá) alebo neexistuje záväzok žalovanej z pôvodnej zmluvy o úvere, keďže postúpenie pohľadávky týka sa len zmeny v osobe veriteľa a nie pohľadávky ako takej.

45. Pomerne často je pri argumentácii v prospech platnosti postúpenia bankovej pohľadávky zo strany postupníkov takej pohľadávky prezentovaný názor, že v § 92 ods.8 zákona o bankách je výnimka v možnosti postúpiť pohľadávku pri omeškaní presahujúcom jeden rok. Tento názor ale podľa názoru súdu nemá oporu v zákonom znení § 92 ods.8 zákona o bankách, lebo z toho je zrejmé, že výnimka v druhej vete za bodkočiarkou podľa ktorej ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok (druhá časť druhej vety § 92 ods.8) sa vzťahuje len k prvej časti tejto druhej vety, teda len k prípadu, keď by notorický neplatič, ktorý meškal so splácaním viac ako rok sa chcel vyhnúť postúpeniu úhradou na poslednú chvíľu (prvá časť druhej vety) ale nijako nesúvisí s prvou vetou § 92 ods.8. Koniec koncov, aj uvedený záver

našiel aktuálne potvrdenie v už spomenutých rozsudkoch Najvyššieho súdu SR sp. Zn.7Cdo/26/2017 a 1Cdo/147/2017.

46. Okrem už spomenutých rozsudkov Najvyššieho súdu SR aj v množstve iných súdnych rozhodnutí (aj všetkých krajských súdov naprieč republikou) je prezentovaný záver o absolútnej neplatnosti postúpenia bankovej pohľadávky uskutočneného v rozpore s § 92 ods.8 zákona o bankách. V tejto súvislosti súd dáva do pozornosti napr. rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.4Co/145/2014 alebo rozsudok Krajského súdu v Prešove sp.zn.17Co/139/2017, rozsudok Krajského súdu v Trenčíne sp.zn.6Co/757/2015, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp.zn.6Co/46/2016, rozsudok Krajského súdu v Trnave sp.zn.24Co/79/2015, rozsudok Krajského súdu v Nitre sp.zn. 9Co/254/2016, rozsudky Krajského súdu v Banskej Bystrici sp.zn.17Co/899/2015 a 13Co/204/2016, rozsudok Krajského súdu v Košiciach sp.zn.2Co/493/2015 či Krajského súdu v Bratislave sp.zn.10Co/406/2015.

47. Súd ďalej podporne poukazuje na rozhodnutia Krajského súdu v Prešove, ktorý je odvolacím súdom tunajšieho súdu potvrdzujúce záver o neplatnosti Zmluvy o postúpení bankových pohľadávok v obdobných sporoch (napr. rozsudok 18Co/44/2016 zo dňa 18.1.2017, kde sa už konštatuje, že ustálená súdna prax je v tomto smere jednotná) alebo rozhodnutia iných senátov (17Co/139/2017, 14Co/47/2016, 2Co/28/2016, 19Co/150/2016, 8Co/75/2016, 21Co/5/2016, 7Co/75/2016, 6Co/153/2016, 16Co/1/2016, 5Co/159/2015, 17Co/75/2016, 12Co/240/2015, 12Co/33/2016, 23Co/94/2015, 4Co/145/2014, 9Co/175/2015, 15Co/257/2015).

48. Z verejne dostupných rozhodnutí Krajského súdu v Prešove vyplýva, že prevažujúci názor senátov tohto súdu je taký, že zákonné podmienky postúpenia pohľadávky banky inému subjektu ako banke, ktorými sú podľa §92 ods.8 Zákona o bankách postúpenie splatnej pohľadávky, s ktorej plnením je spotrebiteľ nepretržite v omeškaní viac ako 90 kalendárnych dní a túto ani napriek písomnej výzve v tejto lehote nesplnil, a od 23.12.2015 aj zákaz postúpenia bankovej pohľadávky vybraným subjektom podľa § 17 Zákona č.129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a iných úveroch a pôžičkách poskytovaných spotrebiteľom (zákon č. 438/2015 Z. z.) predstavujú k ustanoveniu § 524 a násl. Občianskeho zákonníka o postúpení pohľadávky osobitné zákonné ustanovenia (lex specialis), ktorých cieľom ratio legis je sprísnenie postúpenia bankovej pohľadávky a vytvorenie priestoru na strane spotrebiteľa zabrániť postúpeniu pohľadávky na subjekt mimo sféru kontrolovanú dohľadovým orgánom. Porušenie týchto zákonných pravidiel spôsobuje neplatnosť právneho úkonu pre rozpor so zákonom.

49. Koniec koncov, závery súdu na ktorých založil svoje rozhodnutie o zamietnutí žaloby už pre žalobcu nemôžu byť nijako nové či prekvapivé. Pre pripomenutie preto súd uvádza, že tunajší súd už pred viac ako 3 rokmi, vo veci rovnakého žalobcu sp. zn. 10Csp/171/2016, ktorá bola skutkovo a právne v podstate totožná posudzoval obdobný nárok a rozsudkom zo dňa 12.09.2018 č.k.10Csp/171/2016-70 súd žalobu žalobcu zamietol v celom rozsahu, pričom išlo o dôvody totožné s touto vecou. Žalobca proti tomuto rozsudku podal odvolanie v ktorom namietal, že súd prvej inštancie mal postupovať podľa § 129 CSP a žalobcu vyzvať na vyjadrenie sa k otázke aktívnej vecnej legitímácie. Taktiež mal podľa neho vytyčiť pojednávanie podľa ust. § 177 ods. 1 CSP. Ďalej namietal nesprávne právne posúdenie veci a uviedol, že právny predchodca žalobcu zaslal žalovanému upomienku, kde ho upozornil na možnosť predčasnej splatnosti úveru a že je teda nepochybné, že žalobca upozornil žalovaného v lehote nie kratšej ako 15 dní na možnosť zosplatnenia. V tejto súvislosti zdôraznil, že ochrana spotrebiteľa je síce dôležitým faktorom spoločnosti, avšak nemožno spotrebiteľovi poskytnúť takú ochranu, ktorá by viedla k jeho jednostrannému zvýhodňovaniu. Spotrebiteľ by bol v takýchto prípadoch zbavený akejkoľvek zodpovednosti pred uzatvorením zmluvnej povinnosti dôkladne navzájom zvážiť výhody a nevýhody a podľa toho rozumne konať. Krajský súd v Prešove sa s touto argumentáciou žalobcu nestotožnil a rozsudkom zo dňa 01.10.2019, sp.zn.3Co/70/2019 rozsudok tunajšieho súdu o zamietnutí žaloby potvrdil. Vo vzťahu k odvolacím dôvodom žalobcu krajský súd v odôvodnení rozsudku uviedol, že „Súd prvej inštancie správne zistil skutkový stav veci, správne vyhodnotil jednotlivé dôkazy, ako aj správne právne vec posúdil. Bez právneho významu je námietka žalobcu o potrebe aplikácie ust. § 129 ods. 1 CSP. V prípade žaloby žalobcu nešlo o podanie, z ktorého nebolo zrejmé, čoho sa týka a čo sa ním sleduje. Za bezpredmetné považuje odvolací súd aj námietku žalobcu týkajúcu sa absencie výzvy k predbežnému právnomu posúdeniu veci. Pokiaľ by aj súd prvej inštancie chcel vysloviť predbežný právny názor, tento by pre neho nebol v konečnom dôsledku nijako záväzný. K odvolacej námietke týkajúcej sa nevytyčenia pojednávania podľa ust. § 177 ods. 1 CSP, odvolací súd uvádza, že súd prvej inštancie nemal takúto povinnosť, nakoľko išlo o otázku jednoduchého právneho posúdenia veci, pričom

hodnota sporu bez príslušenstva neprevyšovala 1 000 eur. Ust. § 525 Občianskeho zákonníka určuje, ktoré pohľadávky nemožno platne postúpiť. Okrem toho môže byť postúpenie určitých pohľadávok zakázané špeciálnymi predpismi, prípadne postúpenie môže byť zákonom sice dovolené, ale len za určitých podmienok. Takýmto prípadom je ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách. 13. Spôsobilým predmetom postúpenia v zmysle § 92 ods. 8 Zákona o bankách môže byť však iba pohľadávka alebo jej časť, ktoré sú už (I) splatnými (dospelé splátky), a to za predpokladu predchádzajúcej (II) písomnej výzvy po tom, čo bol klient banky nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní. Uvedené skutočnosti sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky (rozsudok Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013). Splnenie osobitných zákonných predpokladov postúpenia bankovej pohľadávky sa vyžaduje z dôvodu, že po postúpení pohľadávky rôznym subjektom (mimo banky) už nie je zachovaná možnosť dohľadu a dozoru Národnej banky Slovenska ako centrálnej banky. Následkom postúpenia pohľadávky, ohľadne ktorej cesia podľa ust. § 525 Občianskeho zákonníka alebo podľa špeciálnych predpisov nie je dovolená, je absolútna neplatnosť zmluvy o postúpení pre jej rozpor so zákonom (§ 39 Občianskeho zákonníka). Ak dôjde k postúpeniu pohľadávky, ohľadne ktorej to zákon zakazuje (alebo ohľadne ktorej postúpenie podmieňuje s plnením zákonných podmienok, ktoré splnenie neboli), ide o cesiu neplatnú od počiatku (ex tunc) a jej neplatnosť nemožno zhojiť. Z uvedeného dôvodu v týchto prípadoch nemožno vôbec hovoriť o platnej cesii, postupca zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na postupníka neprechádza pre neplatnosť zmluvy. Je bez významu, že podmienky platnosti postúpenia pohľadávky sú uvedené v zákonom predpise, ktorý je predpisom verejného práva. Zmluva o postúpení je občianskoprávnou zmluvou, ktorú upravuje Občiansky zákonník. Táto charakteristika zmluvy nevylučuje možnosť upraviť osobitné podmienky jej platnosti pre špecifický okruh pohľadávok (bankové pohľadávky) v osobitnom zákone verejnoprávnej povahy (Zákon o bankách). Pre aplikáciu ust. § 39 Občianskeho zákonníka je rozhodujúce zistenie, že právny úkon je v rozpore so zákonom. Ust. § 39 Občianskeho zákonníka nerozlišuje, o akú triedu právnej normy ide (normu verejného alebo súkromného práva). Písomná výzva banky dlžníkovi je prvým predpokladom pre cesiu bankovej pohľadávky alebo jej časti na inú osobu. Žalobca však takýto dôkaz v konaní pred súdom prvej inštancie nepredložil. Aj keď v odvolacom konaní predložil žalobca výzvu zo dňa 07. 01. 2010 (č. I. 82 spisu) na splatenie celého úveru, ktorá mala predchádzať oznámeniu o predčasnom zosplatení úveru zo dňa 20. 02. 2010 (č. I.16 spisu). Žalobca nepredložil žiaden dôkaz, že výzva bola aj žalovanému skutočne doručená. Preto je možné uzavrieť, že žalobca nepreukázal prvú podmienku kogentne stanovenú v § 92 ods. 8 Zákona č. 483/2001 Z. z. Zmluva o postúpení pohľadávky je preto neplatná a postupca (banka) zostáva veriteľom svojej pohľadávky, ktorá na žalobcu pre neplatnosť zmluvy neprešla. Oznámenie o mimoriadnej splatnosti úveru právneho predchodcu žalobcu - banky zo dňa 20. 02.2010, ktoré obsahovalo výzvu na splatenie celej pohľadávky zosplatennej ku dňu 20. 02. 2010 bolo preukázané (podľa doručky aj doručované žalovanému). Uvedené zosplatenie úveru bolo správne súdom prvej inštancie posúdené ako neplatné pre rozpor so zákonom. Žalobca v odvolacom konaní síce predložil súdu výzvu banky datovanú dňom 07. 01. 2010 na zaplatenie omeškaného dlhu z úveru adresovanú žalovanému, no nepreukázal, že túto výzvu naozaj žalovanému doručil, resp. aspoň odoslal. Po tom je bez právneho účinku aj výzva na splatenie úveru s príslušenstvom obsiahnutá v oznámení zo dňa 20. 02. 2010, ktorá vyzývala žalovaného na zaplatenie celej zosplatennej pohľadávky, lebo táto nie je výzvou podľa ust. § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z.19. Za takéhoto stavu odvolací súd v zhode s názorom súdu prvej inštancie dospel k záveru, že žalobca nepreukázal splnenie zákonom požadovaných predpokladov na postúpenie splatnej pohľadávky.“

50. Majúc na pamäti princíp právnej istoty v právnom štáte a s ním súvisiacu požiadavku, aby sa na určitú právne relevantnú otázku pri opakovaní v rovnakých podmienkach dala rovnaká odpoveď, teda to, že obdobné situácie musia byť rovnakým spôsobom právne posudzované a že za diskriminačný možno považovať taký postup, ktorý rovnaké alebo analogické situácie rieši odchylným spôsobom, pričom ho nemožno objektívne a rozumne odôvodniť (pozri napr. Ústavný súd Slovenskej republiky, Uznesenie z 22. 11. 2011, č. k. IV. ÚS 499/2011-25, alebo rozsudok ESLP Beian proti Rumunsku) súd poukazuje podporne napr. aj na rozsudok Okresného súdu Topoľčany sp.zn.11Csp/212/2019 alebo rozsudok Okresného súdu Kežmarok sp.zn.4Csp/79/2019 kde rovnako boli žaloby žalobcu z rovnakých dôvodov, pre nepreukázanie aktívnej vecnej legitímácie v celom rozsahu právoplatne zamietnuté.

51. Súd z dôvodov, ktoré vyššie uviedol preto žalobu žalobcu v celom rozsahu zamietol, lebo nebola preukázaná aktívna vecná legitímáciu žalobcu na súdne uplatnenie tvrdenej pohľadávky.

52. O trovách konania súd rozhodol podľa § 255 ods.1 CSP v spojení s § 262 ods.1 a 2 CSP. V danom prípade plný úspech v spore mala žalovaná, keďže žaloba bola v celom rozsahu zamietnutá, preto podľa § 255 ods.1 CSP jej vznikol nárok na priznanie plnej náhrady trov konania. Žalovaná však náhradu žiadnych trov konania neuplatnila, zo spisu ani žiadne preukázateľné trovy konania žalovanej nevyplývajú, preto súd v zmysle § 262 ods.1 a 2 CSP nevyhradil rozhodnutie o ich výške samostatnému uzneseniu, nakoľko nebolo by v ňom o čom rozhodovať ale o nároku na náhradu trov konania priamo rozhodol tak, že náhradu trov konania stranám sporu nepriznal.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní od dňa jeho doručenia na Okresný súd Kežmarok.

V odvolaní sa má uviesť ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje, spisová značka konania, ďalej sa má uviesť proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Odvolanie musí byť podpísané.

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Prostriedky procesného útoku alebo prostriedky procesnej obrany, ktoré neboli uplatnené v konaní pred súdom prvej inštancie, možno v odvolaní použiť len vtedy, ak

- a) sa týkajú procesných podmienok,
- b) sa týkajú vylúčenia sudcu alebo nesprávneho obsadenia súdu,
- c) má byť nimi preukázané, že v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci alebo
- d) ich odvolateľ bez svojej viny nemohol uplatniť v konaní pred súdom prvej inštancie.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa zákona č.233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov.